

ርምጃ አንድ

ብ. ነጋሽ 02-01-18

መብትና ነጻነቱን ያወቀና የኖረበት እንዲሁም ዲሞክራሲንና ልማትን የቀመሰ ህዝብ ከቶም ወደ ኋላ አይመለስም። እነዚህን በእጁ የገቡ እሴቶች አያስነካም። አለማስነካት ብቻ አይደለም፤ ሁሌም ተጨማሪ ይፈልጋል። ፍጹም ዲሞክራሲን፣ በማያቋርጥ የለውጥ ሂደት ላይ ያለንና በተሻለ ህይወት የሚገለጽ ልማትን ይጠይቃል። እዚህ ደረጃ ላይ የደረሰን ህዝብ መጨቆን አይቻልም። እንኳን ጨቋኝ መንግስት ቀርፋፋ መንግስትም እዚህ ደረጃ ላይ የደረሰን ህዝብን አይመጥንም። በማያቋርጥ ለውጥ ላይ ያለውን የህዝብን የዲሞክራሲና የልማት ጥያቄ መመለስ የሚችል ንቁና ፈጣን መንግስት ነው የሚመጥነው። መንግስቱ ከተንቀራፈፈበት ህዝቡ ውክልናውን ማንሳቱ አይቀሬ ይሆናል።

አሁን የኢትዮጵያ ህዝብ መብትና ነጻነቱን የራሱ አድርጓል። በዲሞክራሲ ውስጥ አልፏል። ልማትን ቀምሷል። እነዚህን አያስነካም። ካሁን በኋላ የኢትዮጵያ ብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች በሚኖሩበት መሬት ላይ ራሳቸውን በራሳቸው የማስተዳደር - በተወካዮቻቸው የመተዳደር፣ በቋንቋቸው የመስራት፣ ባህላቸውን የማሳደግ፣ ታሪካቸውን የመንከባከብ፣ በፌደራል መንግስት ውስጥ ውክልና የማገኘት መብትና ነጻነታቸውን አያስነኩም።

ይህ ብቻ አይደለም። የኢትዮጵያ ህዝብ አሁን ተጨማሪ ልማትና ዲሞክራሲ የሚፈልገበት ደረጃ ላይ ነው። የመንገድ፣ የኤሌትሪክ፣ የቴሌኮሚዩኒኬሽን ወዘተ መሰረተ ልማት ይፈልጋል። ስራ አጥነትን ተሸክሞ መዝለቅ አይፈልግም። የተሟላ የጤናና የትምህርት አገልግሎት ይሻል። በአጠቃላይ አምጣ! የሚል ህዝብ ተፈጥሯል።

ታዲያ፣ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግስት፣ የየክልሉን መንግስታት ጨምሮ ባለፉት ሃያ ዓመታት በሃገሪቱ ታሪክ ያልነበረ ዲሞክራሲን ማስፈንና ልማትን ማምጣት መቻላቸው እውነት ቢሆንም፣ የህዝቡን የፍላጎት እድገት ተከተለው እርካታ መፍጠር ላይ ግን መንቀራፈፍ ታይተዋል። አሁን የኢትዮጵያ ህዝብ ትምህርት ቤትና የጤና ተቋም ሳይኖረው መኖር አይፈቅድም። አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ሲኖረው፣ ሁለተኛ ደረጃ ይፈልጋል፤ ሁለተኛ ደረጃ ሲኖረው ኮሌጅና ዩኒቨርሲቲ ይፈልጋል። ጤና ጣቢያ ሲኖረው ሆስፒታል ይጠይቃል። የጠጠር መንገድ ሲኖረው መንገዱ አስፋልት እንዲሆንለት ይፈልጋል። የኤሌትሪክ

ሃይል ሲያገኝ፣ ከመብራት አልፎ ከፍተኛ ጉልበት ያለው ሃይል እንዲኖረው ይፈልጋል። የቴሌፎን አገልግሎት ሲያገኝ፣ የኢንተርኔት አገልግሎት ይጠይቃል። የልማት ፍላጎቱ አይቋረጥም። የዚህ አይነት ህዝብ የተፈጠረው በኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግስትና ገዢው ፓርቲ ኢህአዴግ ቢሆኑም፣ ራሳቸው በፈጠሩት የህዝብ ፍላጎት እድገት ፍጥነት ልክ መጓዝ ግን አልቻሉም።

የህዝቡን የማይቋረጥ የልማት ፍላጎት ማግኘት የማይችል አሜሪካ መብሰት ካለመቻል በተጨማሪ ከራይ ሰብስቦት ገብቷቸው ከህዝብ ጋር የተፋጠኩት ደረጃ ላይ ደርሰዋል። በሀላት ዓመት ይጠናቀቃል ተብለው የሚጀምሩ የመሰረተ ለምት ግንባታዎች፣ የአኮኖሚና የመሥሪቤቶች ልማት ፕሮጀክቶች በሀላተኛው ዓመት ላይ የተመደቡላቸውን ባጀት ቅርፃፊው ጨሰው በጀምሮ የሚቀሩበት ሁኔታ የተለመደ እየሆነ ሆኗል። ተገንብተው የተጠናቀቁ ፕሮጀክቶች በተጠናቀቁ ማገስት ፈራረሰው አገልግሎት መብሰት የማይችሉበት ሁኔታን መጠልከት የተለመደ ነው። ከዚህ ጎን ለጎን የመልካም አስተዳደርና የፍትህ እጦቱ፣ የመሬት ወረራው፣ የተበዳይ አቤቱታ ሰሚ መካከቱት ወዘተ ህዝብ መንግስት ላይ አሜሪካ እንዳያጣ አደርጓል።

ልማትና ዲሞክራሲ የቀመኑ ህዝብ በዚህ ሁኔታ ማስተዳደር ስለማይቻል፣ ህዝብ መንግስት ላይ ያለውን ቅሬታ በተቃዋሚ አሳውቋል። መንግስትና ገዢው ፓርቲ አስቀድመው ይህን አዝማሚያ አወቀውት ነበር። የቸገሩ ምንጭ ወስጣዊ መሆኑን፣ ይህ ወስጣዊ ችግር ስርአቱንና ሃገሪቱን ለወጫዊ ጥቃት ማሰራጨት አይቀሬ መሆኑን ተረድተው የህዝቡን ብት አዳምጠው ፈጣኝ ምላሽ ለመብሰት በጥልቀት የመቻላት እንቅስቃሴ ጀምረዋል።

በዚህ መሰረት በፊደራልና በክልል መንግስታት አዳስ ካቢኔ እንዲቀርብ ተደርጓል። የፖለቲካ ምህዳሩን ወቅቱ በሚጠይቀው ልክ ለማስፋት ከተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጋር በተለያዩ ሃገራዊ ጉዳዮች ላይ እንዲህም በስራ ላይ ያሉ አዋጆችን ለማስተካከል ደርደር ተጀምሯል። ይህን እንጂ ቀደም የነበሩት ስር የሰደዱ የገዢው ፓርቲ አላማኝና የመንግስት ችግሮች ላይ በየአካባቢው የተፈጠሩ የእርስ በርስ ግጭቶችና ሌሎች ወጫዊ ሁኔታዎች ታክለው በታሰበው ልክ በተጨማሪ የሚታይ ለወጥ ማሞኘት ያልተቻለበት ሁኔታ ተፈጻሚ። ገዢው ፓርቲ አሁንም ለህዝብ ጥያቄ ተገቢውን ምላሽ ለመብሰት ራሱን ለማስተካከል ወስኖ ግምገማ አካሂዷል።

በቅርቡ የተካሄደውና በርካታ ወሳኔዎች የተለለፉበት የአላማኝ ስራ እስሪዳሚ ኮሚቴ ግምገማ የዚህ ማህያ ነው። ግምገማው እንዳበቃ የአላማኝ አራት አህትማዎች ደርጅቶች አሜሪካን በጋራ የግምገማው ሂደት፣ የደረሰበትን መገባባትና ወሳኔዎቻቸውን የተመለከተ መግለጫ ሰጥተዋል። ከተለለፉ ወሳኔዎች መካከል ሃገራዊ መገባባት ማፍጠርና ሃገራዊ እንደነትን መገንባት የማይችሉበት በቀዳሚት የሚጠቀሱ ናቸው።

ከእነዚህ መካከል አንዱ በወንጀል ተጠርጥረው ክስ የተመሰረተባቸውና በጥፋተኝነት የተፈረደባቸውን የፖለቲካ ፓርቲ አሜሪካን ሌሎች ግለሰቦች ክስ በማድረግና በይቅርታ ነጻ እንዲወጡ ማድረግ ነው። ይህ እርምጃ በወንጀል የተጠረጠሩትና በጥፋተኝነት የተፈረደባቸው ፖለቲከኞች የሚኮሯቸው ፓርቲዎች ደጋፊዎች በመንግስትና በገዢው ፓርቲ ላይ ያደረገባቸውን ጥርጣሬ የመገፈፍ አቅም አለው። ፓርቲዎቹ ከመንግስት ጋር በማይደርጉት ወይይትና ደርደር የተሳትፎ አቅማቸውንም የማይታዩበት ሁኔታም አለ።

ይህ ደግሞ በተለያዩ አመለካከት ተከታይ ዜጎችና ቡድኖች መካከል እንዲህም በመንግስትና በህዝብ መካከል መታማኝና ሃገራዊ መገባባት ማፍጠር ያስችላል ተብሎ ይታመናል። በዚህ መሰረት የፊደራል መንግስት፤ የደቡብ ብሄሮች፤

ብሄረሰቦችና ህዝቦች፤ የኦሮሚያና የአሜሪካ ክልሎች በክስ ሂደት ላይ የነበሩና ፍርድ እስረኞችን ነጻ አሰናብተዋል። በፊደራል መንግስት በክል እስካሁን የተለቀቁት በፍርድ ሂደት ላይ ያሉ ሰዎች፣ ፍርድዎቹ ህግ በሜቅደው መሰረት እየተላሉ እንደሚታዩ ጠቅላይ አቃቤ ህግ አስታወቋል።

ይህ እርምጃ የመጀመሪያውና መንግስት ወሳኔዎቹን ተግባራዊ ለማድረግ ያለውን ቁርጠኝነት የሚሳይ ነው። በቀጣይ የአላገደም ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያሳለፉት ሌሎች ወሳኔዎችም ተግባራዊ ይደረጋሉ ተብሎ ይጠበቃል።

ከበርካቶቹ የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ወሳኔዎች መካከል በመጅብሎ ጋርቲ ስርዓት ግንባታ ላይ የሚሳይ ጉድለቶችን ከሁሉም ተቃዋሚ ደርጅቶችና ከህዝቡ ጋር በመጋጠም ለማቃለል ያግዛሉ በሚል ያሳለፉት ወሳኔዎች ትልቅ ስፍራ የሚሰጡ ናቸው። በዚህ ወሳኔ መሰረት ምሁራንና የሲቪክ ማህበራት ለደምክራሲያዊ ስርአት ግንባታና የደምክራሲ ምህዳሩን ለማስፋት ተገቢ ማኖሪያ የሚጠበቅ ምቹ ሁኔታ መፍጠር የሚያስችል እርምጃ ይወሰዳል።

በተጨማሪም፤ የአላገደም ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሃገራዊ አንድነትን ለማክበር የሚያስችሉ ዘርፈ ብዙ እንቅስቃሴዎችን ከህዝቡና ከመንግስት ጋር በመጋጠም ማከናወን እንደሚገባ አቅጣጫ አስቀምጧል። የአትዮጵያ ብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች ባጸደቁት ህገመንግስት መሰረት ራሳቸውን በራሳቸው የሚያስተዳደሩበት መንግስታዊ መዋቅር ካደራጁ 23 ዓመታት ተቆጣሪዎል። ይህ የዘመናት የህዝብ ትግል ወጠት የሆነ ታሪካዊ ድል ነው። ይህን እንጂ ብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች ሃገራዊ አንድነታቸውን ማክበር የሚችሉበትን ተግባር ማከናወን ላይ ክፍተት ታይቷል። በዚህ ምክንያት ልዩነቶች እየሰፋ፣ ልዩነቶች በሰፋበት ልክ ሃገራዊ አንድነት እየላላ የመጣት አዝማሚያ ታይቷል። ሃገራዊ አንድነትን የማክበር እርምጃ መወሰድ የሚያስችል አቅጣጫ ማስቀመጥ ያስፈልገው ለዚህ ነው። በዚህ ረገድ ጀምሮ ስራዎች በኖሩም በቀጣይነት አጥጋቢና ሁሉን አቀፍ በሆነ መልክ ይተገበራል ተብሎ ይጠበቃል።

በጽሁፉ መጠቃሪያ ላይ እንደተመለከተው፣ የፊደራልም ሆነ ይክልል መንግስታት የሲቪል ስርዓት ተቋማት የህዝቡን የልማት፣ የፍትህና የደምክራሲ ፍላጎትና ጥያቄ ማሟከት አልቻሉም። ይህ የሆነው መንግስታቱ ከህዝቡ ፍላጎት ጋር ጋር በፍጥነት እየተራመዱ የሚቋቋሙ ፍላጎቱን የማሟላት አቅም በማጣታቸው፣ የህዝብ አገልጋይነት መፈሪያ በማሆኑ ስልጣን ለግል ኑሮ ማደላደያ በማድረጋቸውና በከፊይ ሰብሰቢነት ምክንያት ነው። የአላገደም ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በፊደራልም በክልልም ያለው ሲቪል ስርዓት ከመጀመሪያ ጊዜ በበለጠ የአገልጋይነት መፈሪያ የሕዝቡን ጥያቄዎች ለመሟላት እንዳረባረብ ማድረግ የሚያስችል ሁኔታን ለመፍጠር ቃል ገብቷል። ይህ እስካሁን ያለውን የህዝብ ቅሬታ በመቁጠል በመቃለል ተስፋ የሚፈጥር፣ በመንግስትና በህዝብ መካከል መቆራረጫ መገንባት የሚያስችል ርምጃ ነው።

በአጠቃላይ፤ የአላገደም ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ካሳለፉት በርካታ ወሳኔዎች መካከል የፖለቲካ አሰራሮችን የመታታት ተግባራዊ እየተደረገ ነው። ይህ ሌሎችም ወሳኔዎች ተግባራዊ እንደሚደረጉ ያመለክታል። ከላይ የተጠቀሱትና ሌሎችም የስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ያሳለፉት ወሳኔዎች ተግባራዊ ይሆናሉ ተብሎ የጠበቃል። ወሳኔዎቹን ተግባራዊ ማድረግ የምርጫ ጉዳይ አይደለም። ተግባራዊ አለማድረግ የህዝቡን ቁጠና ተቃዋሚ በማሰባሰብ ሰላማዊ የስልጣን ሽግግር ሂደትን በማደናቀፍ የሃገሪቱን ህልውናም አደጋ ላይ እስከመጣ ሊደርስ ይችላል። እናም እስረኞችን በመፍታት የተጀመረው ርምጃ በፍጥነትና ተጨማሪ ለውጥ ሊያመጣ በማቋቋም ሁኔታ መቀጠል አለበት። እስረኞቹን የመታታትን ተግባር፣ ርምጃ አንድ እንበለው። ርምጃ ሀላፊ፣ ሰሰት . . . ይቀሩናል።